

۱- حرف «را» در کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

۱۱۱۸-نم-متوسط-سراسری-۱۳۹۱

- ۱) تو را نفس رعنا چو سرکش ستور
دوان می برد تا به سرشیب گور
- ۲) یکی را اجل در سر آورد جیش(لشکر)
سرآمد بر او روزگاران عیش
- ۳) طمع را نه چندان دهان است باز
که بازش نشیند به یک لقمه آز
- ۴) در آن روز کز فعل پرسند و قول
اولوالعزم را تن بلرزد ز هول

۲- کدام واژه‌ها به ترتیب «اسم وندی، صفت وندی و صفت وندی - مرکب» اند؟

۴۶۵۵۳-نم-متوسط-خارج از کشور-۱۳۹۸

- ۱) بی‌تاب، جوشش، مشک به دوش
۲) شکسته، بی‌درد، خطرکننده
۳) تشنگی، پرگشوده، نیلی‌پوش
۴) عرشیان، علمی، دست‌بسته

۳- در کدام گزینه «هسته» گروه اسمی صحیح مشخص نشده است؟

۴۵۳۹۴۰-نم-متوسط-قلم‌چی-۱۳۹۸

- ۱) همه برده سر در گریبان فرو
نشد هیچ کس را هوس، رزم او
- ۲) چو نمود رخ شاهد آرزو
به هم حمله کردند باز از دو سو
- ۳) غضنفر بزد تیغ بر گردنش
در آورد از پای، بی‌سر تنش
- ۴) دویدند از کین دل سوی هم
در صلح بستند بر روی هم

۴- نقش‌های اصلی و غیر اصلی مشخص شده در بیت زیر، به ترتیب کدام است؟

۱۱۳۴۹۷-نم-متوسط-قلم‌چی-۱۳۹۵

کهن شود همه کس را به روزگار، ارادت مگر مرا که همان عشق اول است و زیادت

- ۱) مسند، مفعول، نهاد، مسند
۲) مسند، مضاف‌الیه، نهاد، صفت
۳) نهاد، متمم، مسند، صفت
۴) نهاد، مفعول، مضاف‌الیه، مسند

۵- زمان افعال مشخص شده در ابیات زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

۴۹۹۳۷۸-نم-متوسط-متنا-۱۳۹۹

- الف) کی رفته‌ای ز دل که تمنا کنم تو را
کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را
- ب) ای وای بر اسیری کز رفته باشد
در دام مانده باشد صیاد رفته باشد
- ج) پیشانی عفو تو را پرچین نسازد جرم ما
آینه کی بر هم خورد از زشتی تمثال‌ها؟
- د) گر ز مسجد به خرابات شدم خرده مگیر
مجلس وعظ دراز است و زمان خواهد شد

- ۱) ماضی التزامی - ماضی بعید - ماضی ساده - آینده
۲) ماضی نقلی - ماضی التزامی - مضارع اخباری - آینده
۳) ماضی نقلی - ماضی بعید - ماضی التزامی - ماضی ساده
۴) ماضی نقلی - ماضی التزامی - ماضی ساده - آینده

پاسخنامه تشریحی

۱ - گزینه ۱ در گزینه ۱، را نشانهٔ مفعولی است و در گزینه‌های دیگر، را نشانهٔ فک اضافه است.

۲ - گزینه ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) بی‌تاب صفت است؛ نه اسم. / جوشش اسم است؛ نه صفت.

گزینه ۲) شکسته صفت است؛ نه اسم.

گزینه ۳) پرگشوده وندی مرکب است؛ نه وندی.

۳ - گزینه ۳ این مصراع را اگر مرتب کنیم چنین می‌شود: تن بی‌سرش را از پای درآورد؛ بنابراین «تن» هسته است و «بی‌سر» صفت است.

در گزینه ۱) «ا»: «هوس» هستهٔ گروه اسمی است چون با مرتب کردن این مصراع مشخص می‌شود که «هوس» هسته است: هوس هیچ‌کس رزم با او نشد.

۴ - گزینه ۲ با توجه به این‌که در این بیت، جای مضاف و مضاف‌الیه عوض شده است، شکل بازگردانی بیت چنین است: ارادت همه کس، به روزگار (در طول ایام) کهن می‌شود، مگر برای من که همان عشق اول است و زیاد (بیش‌تر) نیز شده است.

«کهن»: مسند / «همه کس» مضاف‌الیه (گروه مضاف‌الیه) / «ارادت» نهاد / «همان» صفت

۵ - گزینه ۲ فرمول ساخت:

ماضی نقلی: صفت مفعولی + ام، ای، است، ایم، اید، اند.

ماضی التزامی: صفت مفعولی + باشم، باشی، باشد، باشیم، باشید، باشند.

مضارع اخباری: می + بن مضارع + م، ی، د، یم، ید، ند.

نکته: مضارع اخباری می‌تواند بدون «می» آغازین بیاید: خورد = می‌خورد

آینده: خواهم، خواهی، خواهد، خواهیم، خواهید، خواهند + ماضی ساده

پاسخنامه کلیدی

۱ - ۱

۲ - ۴

۳ - ۳

۴ - ۲

۵ - ۲